

nega in uglednega posestnika na Ptujski gori g. Franca Sagadina. Vrli, šele pred dvema mesečema ustanovljeni požarni brambi na Ptujski gori, ki je bila s svojim vnetim in požrtvovalnim predsednikom g. Mesaričem, čeravno ponoči, takoj na licu četrt ure oddajenega mesta, se je zahvaliti, da je ves spodnji del lesene stavbe s prešo še ostal ter da se je rešilo iz lesenih prostorov prav vse vino, jabolčnica, vsa posoda, sadni mljin in sploh vse, kar je bilo v kleti, v skupni vrednosti nad 12.000 Din. Naši vse hvale in časti vredni gasilci so torej po takem svojo prvo skušnjo prestali z izvršnim in odličnim uspehom ter so že takoj prvič pokazali, kaj je vredna dobra, agilna požarna bramba, četudi še brez brizgalne. Prisrčna hvala pa gre seveda tudi našim marljivim, neutrudljivim ptujskogorskim gg. orožnikom, ki so v tako lepi slogi s požarno brambo omejili požar, tembolj, ker je bil pogorelec zavarovan le za borih 2000 Din. Novoustanovljeni, podpore potrebeni in mlađi požarni brambi na Ptujski gori pa iz srca častitamo na tako lepem prvem uspehu ter želimo, da bi se našlo veliko blagodoščnih dobrotnikov, ki bi to uovo preporebno društvo v našem staroslawnem trgu z vso vnemo in močjo podprtji ter tako omogočili, da bi si zamoglo to prekoristno društvo čimprej nabaviti tudi potrebno brizgalno. Bog pomožil!

Mala Nedelja. Zalostno so zapeli zvonevi v zvoniku farne cerkve, ko je šla po vsej župniji in tudi izven nje prav tužna vest, da starega očanca Mikla ni več med živimi. Umrl je mož, res korenjak od pete do glave, namreč korenjak v pravem krščanskem smislu. Ni ga več med nami dobrega očeta Mikla Jurija, bivšega kmeta iz Drakovec; v visoki starosti 78 let se je na poslednjih hripcih poslovil iz te solzne doline in sicer malo pred smrtnjo prevoden s tolažili sv. vere. Mož zasluži, da se mu postavi turk v »Slovenskem gospodarju« skromen spomin, saj mu je bil dolga leto do svoje visoke starosti zvest prijatelj in marljiv bralec. Samo dobre knjige in časopisi so našli prostor v njegovi vzorni krščanski hiši. V svoji družini, kjer smo imela z ženo Lizo devet otrok, je vladala prava vzajemnost in medsebojna ljubezen. Peterim še živečim otrokom je poleg krščanske vzgoje prekrbel prav lepe domove. Hčer Antonijo je

celo šolal za poštno uradnico in je sedaj sopoga uglednega trgovca g. Jakoba Čečka pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah. V njegovi hiši so našli stromaki in reveži pravo umevanje in tudi dejansko pomoč. Da je bil pravi vzor kristjan in mož, svedoči, ker je dal predlanskim v spomin 1900letnice Zveličarjeve smrti zgraditi v bližini doma v Drakovcih prav lično kapelico. Poseben častilec je bil Marija Pomočnica in sv. Klementa Hofbauer iz Dunaja, čigar kipa je dal postaviti tudi v kapelico. Dnevno po ure in ure je pokojni premobil v kapelici; polleti sedeč na stopnicah, v hladnem vremenu pa si je dal postaviti stol noter v kapelico. Veliko je blagopokojni Mikl skusil v življenju. Daleč po vsej okolici in Slovenski Štajerski je bil poznani kot pošten in soliden živinotržec in trgovec z vinom; čestokrat je izvažal živino celo v Švico in v druge daljne kraje. Tudi za eplošen dobrobit domačega kraja je mnogo dobrega storil. O tem priča vzorno 12letno županovanje; d' Igoletno odborništvo občine, raznih organizacij in tudi cerkveno-konkurenčnega odbora. Na lastno spodbudo, zlasti pa večinoma po njegovi pobudi in intervenciji je pri Divšem c. kr. namestništvu v Gradcu dosegel, da se je zgradila tudi pod njegovim vodstvom krščna lepa cesta iz Bučkovca k farmi cerkvi Male Nedelje. G. inž. Ljupša mu je v imenu občine zaklical v poslovilnem govoru ob odprtjem grobu: »Ime Mikl bo z zlatimi črkami zapisano v domači občinski kroniki. Veselo je bilo v njegovem družbi, saj je bil vedno vedrega značaja, vedno dostopen za žaljivo besedo. Pred dvema letoma je obhajal prav slovesno s se živečo dobro in skrbno ženo Lizo v krogu vseh svojih otrok in vnukov zlato poroko. Kako je bil vsespološno priljubljen, je pričal izredno lep pogreb v nedeljo dne 18. novembra. S štirimi konji so petljali mrtvaški voz s kripto pokojnega Jurija k cerkvi k pozni sv. maši. Po sv. opravilu pa se je nato razvijal velik pogrebni sprevod na pokopališče, kakršnih že dolgo ni bilo pri Mali Nedelji. Naj mu ljubi Jezus na prošnjo Marije Pomočnice in sv. Klementa da večno placilo pri sebi v nebesih! Vsem žaluočim pa naše iskreno sožalje!«

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo dne 18. novembra spremili k poslednjemu počitku daleč naokrog spoštovanega posestnika Jožefa Lapija,

Stanovska država — vedno glasnejša zahteva vseh narodov!

Poznaš njen ustroj? Edina slovenska knjiga o tem je: Dr. Aleksič, Stanovska država, stane 12 Din. Založba Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

kateremu je dobr Bog, ki je plačnik vseh dobrih del, naklonil lepo starost 82 let. Blagi pokojnik je bil prava kmečka korenina in je samo tri tedne pred odpoklicem v večnost zbolel. Ranjki je bil vseskozi krščansko misleč gospodar, kateremu je bil »Slovenski gospodar« do zadnjega zvesti prijatelj. Kot tak je bil tudi vzoren katoličan, odločen bojevnik za katoliška verska načela ter naravnost vzgleden ter praktičen katoličan, ki ni od rane mladosti do častitljive starosti zanemarjal svojih verskih dolžnosti. Bodil blagemu pokojniku na onem svetu plačilo za vse dobro, kar je storil svojem bliznjemu, žalujoci se naj tolčijo s tem, da je odšel k Bogu po najlepše plačilo. Naj počiva v miru božjem!

Rezkrije pri Ljutomeru. Bolj poredkoma se oglašamo v »Slovenskem gospodarju«, ker tu pri nas posebnih novic v jesenskih in zimskih časih ni. Storili smo pa zares veliko in že davno zaželenjeno delo. To jesen smo namreč dogotovili naše novo pokopališče z mrtvašnico vred, ki bo služilo za naše 4 okoliški vase in bregove kot posmrtni dom. Torej v teh težkih časih se gibljemo in uspevamo klijub oviram, ki so nam jih delali nekateri, ki bi se radi dali pokopati na Štrigovskem župniškem pokopališču, katero je od nas oddaljeno 6–7 km. Naša prošnja za ustanovitev filialnega pokopališča je bila vložena 1930, ter se zahvaljujemo pristojnim upravnim in cerkvenim oblastem, ki so naši prošnji na vse zadruje ustregla in vse ovire kot netemeljene zavrnita, upoštevajoč vse naše razlage, ki smo jih v naši prošnji podali. To pokopališče bo služilo za pokopavanje mrtvih iz vasi Veščica, Razkrije, Šafarsko in Glbina ter okolišnih bregov: Globcke, Globčkega brega, Sprinca, Razkrižkog brega, Šafarsčaka in Glbničaka. — Pozdravljen naš vril »Slovenski gospodar« za katerega pridno agitiramo po vsej okolici!

stvom in rastlinstvom na dnu morij. V primeri z imenovanimi zavodi za proučevanje morskega dna so le 3 raziskovalnice, katerih študirajo puščave ter stepi, njih rastlinstvo in živalstvo. In vendar tvorijo puščave eno četrtnino celotne zemeljske površine.

Ogromen rezervoar ali zbirališče za vodo so zgradili ob avstralski reki Collie. Rezervoar je dolg 220 m in so ga ustvarili, da bi v njem zbirali vodo za umetno namakanje južnoavstralske pokrajine od 138 qkm. Celih 329 km dolgi namakanilni kanali ali prekopi so že gotovi. Rezervoar bo hranil 34 do 40 milijonov hl vode.

Verovali so, da je človek iz duše in telesa in da je duša neumrljiva. Po smrti začne človek drugo življenje. Dobri pridejo v nehesa, hudobni v pekel. Verovali so tudi v nekako splošno vstajenje. Svojim bogovom so darovali krotke domače živali: ovce, jagnjeta, domače zajce, ptice, a tudi zelenjavno in blago. Niso pa odobravali človeških žrtev, ki so bile v navadi v Mehiki.

Država je bila razdeljena v štiri pokrajine. Prestolica je bila Kuzko. Moško prebivalstvo vsakega kraja je bilo razdeljeno v desetnike z desetnikom na čelu. Pet desetnikov je tvorilo višjo enoto, iz katerih so bili sestavljeni oddelki po 100, 500 in 1000 mož. Desetniki so morali svojim podrejenim pomagati v vsaki stiski. Bili pa so tudi javni tožniki (državni pravdinci) za prestopke in pregrehe, katere je zagrešil kdo iz njihove čete. Voditelj vsake čete, ki je zanemarjal svojo dolžnost, je bil hudo kaznovan. Zato so pa zili vsi načelniki zelo stroge na dejanje in nehanje podrejenih. Dežela ni poznala lenuhov in potepuhov. Kazni so bile težke. Za najmanjši prestopek je bila določena smrtna kaznen.

Državni uradniki so zapisovali nataanko vse novorojene in umrle osebe. V Peru je bila celo tajna policija, ki je imela nalogi, skrivaj opoznavati izvrševanje zakonov v posameznih pokrajinah in o tem poročati.

V zvezdčnanstvu rod Inkov ni bil kdake podkovan. Vedeli so pač, da se dovrši tek solnca v enem letu. Poznali so obre enakonočji, ki so ju obhajali zelo slovesno. Bili so se mrkev solnca in lune. V zdravilstvu so uporabljali puščanje krvi, čistilna sredstva in proti mrzlici klin. Kar zadeva pesništvo, so poznali burke ter žaloigre, ki so jih uprizarjali na kraljevem dvoru, a tudi pesmi. Delali so posebne viseče mostove, ki so jih obnavljali v rednih presledkih.

Glavno mesto Kuzko je bilo znamenito in lepo. Peruanci so ga imeli v veliki časti. V njem je bilo mnogo templjev in obilo velikih palač. Nekatere sobe v teh palačah so bile 15 m dolge in 7 m široke. V mestu so bile šole, v katerih so razlagali modroslovje, več gostiln za tujce, mnogo vrtov in utrd. Največja utrdb je bila zgrajena iz velikanskih kamnov. Čudno je, kako so mogli Indijanci, ki niso imeli železnega orodja, izogniti velike skale in jih prevažati po daljavah do Kuzka. Pred to utrdb je bila velikanska skala, katero so imenovali »trdni kamen«. 20 tisoč Indijancev jo je privleklo na to mesto, da bi jo uporabili pri zgradbi trdnjave. Tam pa se je prekotallia na strminu in zmlela pod sabo 4000 ljudi, dokler ni bležala.

Pokrajine in posamezniki so plačevali kralju davek. Zanimivo je, da Peruanci zla'n, srebra